

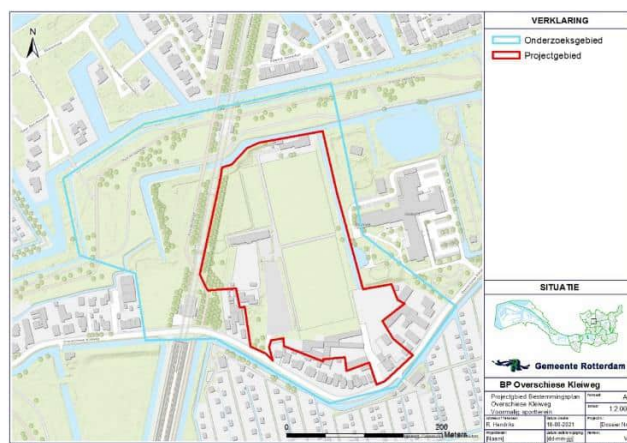
Aan: Wim Noordijk Leander Timmer, Sebastiaan van der Ven,

Datum: 30-8-2022

Betreft: Adviesnotitie Nader Onderzoek Steenmarter
Overschie Kleiweg (voormalig
voetbalvelden)

Deze adviesnotitie biedt een samenvatting van het achterliggende rapport¹ en neemt actuele ontwikkelingen in ogenschouw. Zowel de adviesnotitie als het achterliggende rapport kunnen niet los van elkaar gelezen worden. Spreek met een ecooloog om de gemeentelijke ambities^{2,3,4} voor groen en natuurinclusief bouwen te verwerken in het project.

Huidige scope

Figuur 1. Projectgebied.

Het projectgebied betreft een voormalig sportpark. Het terrein ligt momenteel braak. De gemeente is voornemens om het gebied opnieuw te bestemmen als woonwijk. Hiervoor worden op termijn rooi-, sloop-, grond-, en bouwwerkzaamheden uitgevoerd.

Het nader onderzoek is maximaal drie jaar geldig vanaf de opleverdatum. Neem contact op met de ecoloog bij wijzigingen in de werkzaamheden en/of planning. Deze wijzigingen kunnen invloed hebben op de geldigheid van het rapport en op de conclusies.

Resultaten en advies

Tijdens de quickscan ecologie⁵ is vastgesteld dat steenmarter het projectgebied kan gebruiken. Om de daadwerkelijke functionaliteit van het projectgebied voor deze soorten aan te tonen dan wel uit te sluiten, heeft van 17 mei tot 29 juni 2022 nader onderzoek plaatsgevonden. Tijdens dit onderzoek is de steenmarter niet aangetroffen. Negatieve effecten op de steenmarter zijn derhalve uitgesloten. De werkwijze van dit onderzoek is beschreven in het achterliggende rapport. Een overzicht van de resultaten en adviezen is weergegeven tabel 1.

¹ Heitman, A: (2022). Nader onderzoek steenmarter. Overschiese Kleiweg te Rotterdam. RDAM2021-23-NO1-V1.. Habitus Bodegraven.

² Natuurkaart Rotterdam: <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/natuurkaart/>

³ Visie openbare ruimte: <https://www.rotterdam.nl/nieuws/groen-rotterdam/>

⁴ Vergroeningsopgave: <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/meer-groen-in-de-stad/>

⁵ Hendriks R; (2021). BP Overschie: Kleiweg voetbalvelden. Quicksan ecologie in het kader van de Wet Natuurbescherming., Gemeente Rotterdam.

Tabel 1. Samenvatting resultaten en geadviseerde vervolgstappen.

Onderzochte soort(groep)	Aangetroffen?	Advies vervolgstappen
<i>Steenmarter</i>	Nee	Geen vervolgstappen.
<i>Algemene Broedvogels</i>	Ja (art. 3.1 Wnb)	In gebruik zijnde nesten mogen niet worden vernield of verstoord. Dit is mogelijk door buiten het broedseizoen te werken. Het broedseizoen voor de vogelsoorten in en nabij het projectgebied loopt globaal van 1 maart tot 31 augustus maar kan variëren afhankelijk van de weersomstandigheden en de vogelsoort.
<i>Vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, en amfibieën.</i>	Ja, vrijgestelde soorten zoals: egel, bosmuis en vos. (art. 1.11 Wnb)	In het plangebied is mogelijk een vossenburcht aanwezig. Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode. De kwetsbare periode betreft maart tot en met september. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Dit kan o.a. mogelijk door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilig gebied.

Vanwege de mogelijke aanwezigheid van een vossenburcht in de noordwestzijde van het plangebied dient te worden gewerkt buiten de kwetsbare periode. De werkwijze en periode dient te worden vastgelegd middels een ecologische werkprotocol (EWP). Neem zo spoedig mogelijk contact op met de stadsecoloog.

Nader onderzoek steenmarter

Overschiese Kleiweg te Rotterdam

Gemeente Rotterdam

Projectadviseur

Amber Heitman MSc

amber@habitus.nl

0172-204060

Rapportage

Amber Heitman MSc

Documentcode

RDAM2021-32-NO1-V1

In opdracht van

Gemeente Rotterdam

Contactpersoon opdrachtgever

dhr R. Hendriks

Opleverdatum

1 augustus 2022

Kwaliteitscontrole

Nick Kroese BSc

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden zijn [hier](#) in te zien. Onze privacyverklaring is [hier](#) te vinden. Een verklaring van onze documentcodes is te vinden op [onze website](#).

Adres: Tolnasingel 3 / 2411 PV / Bodegraven

Kvk-nummer: 78391385 / **Btw-nummer:** NL861372669B01

Rekeningnummer: NL80TRIO0320021483

<https://habitus.nl>

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1.	INLEIDING	5
2.	METHODE	7
3.	RESULTAAT & TOETSING	9
4.	CONCLUSIE	10

BRONNEN

BIJLAGEN

SAMENVATTING

Doel en onderzoeksvraag

Het doel van dit onderzoek is om de effecten van de werkzaamheden te bepalen en te toetsen aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. In dit onderzoek wordt de volgende vraag beantwoord:

Is er bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kans op overtreding van de Wet natuurbescherming voor de onderzochte soort en functies?

Conclusie

Op basis van de onderzoeksresultaten kan het volgende geconcludeerd worden:

Soort	Soort en beschermde functie aanwezig in het plangebied?	Worden verbodsbepalingen overtreden en is een ontheffing nodig?
Steenmarter	Nee	Nee

Toelichting op de afbeelding
Er zijn diverse vogels waargenomen, waaronder deze jonge roodborst.

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding en het doel van het onderzoek en het plangebied beschreven.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is bezig met het opstellen van een bestemmingsplan. Aangezien de werkzaamheden nog niet zijn vastgesteld wordt er uitgegaan van een worstcasescenario. In de toekomst wordt het gebied ingericht als woongebied.

Er is een ecologische quickscan uitgevoerd (By Nature Advies, 8 april 2019, met rapportcode: 1885-01v2.0). Hieruit blijkt dat het plangebied mogelijk gebruikt wordt door vleermuizen, roofvogels en uilen. Het beschadigen of vernietigen van (gebieds)functies van beschermde soorten is verboden onder de Wet natuurbescherming. Daarom is nader onderzoek uitgevoerd om aan te tonen of uit te sluiten dat deze gebiedsfuncties aanwezig zijn. Nader onderzoek naar roofvogels, uilen en vleermuizen is in 2019 uitgevoerd door By Nature Advies (rapportcode: 1885-02v0.1). Aanvullend is het huidige nader onderzoek gericht op steenmarter. Tot slot is er in de directe omgeving van het plangebied een quickscan biodiversiteit uitgevoerd (Habitus, 21 februari 2021, documentcode: RDAM2021-16-QB1-V1).

1.2 Doel en centrale vraag

Dit nader onderzoek wordt uitgevoerd om te bepalen of beschermde soorten en functies aanwezig zijn in het plangebied. Indien deze aanwezig zijn, worden de aantallen en locaties in kaart gebracht. Daarna wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de Wet natuurbescherming. Indien er kans is op overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt een advies opgenomen voor het vervolg. Indien mogelijk, worden maatregelen of andere vervolgacties beschreven om overtreding te voorkomen. Als een overtreding niet voorkomen kan worden, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden. Zo verkrijgt de opdrachtgever inzicht in eventuele aanvullende acties of maatregelen die noodzakelijk zijn. Dit rapport geeft antwoord op de volgende centrale vraag:

Is er bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kans op overtreding van de Wet natuurbescherming voor de onderzochte soorten en functies?

De onderzochte soorten en functies zijn beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 zijn de resultaten van het onderzoek opgenomen. De conclusie met het antwoord op de centrale vraag is te vinden in hoofdstuk 4.

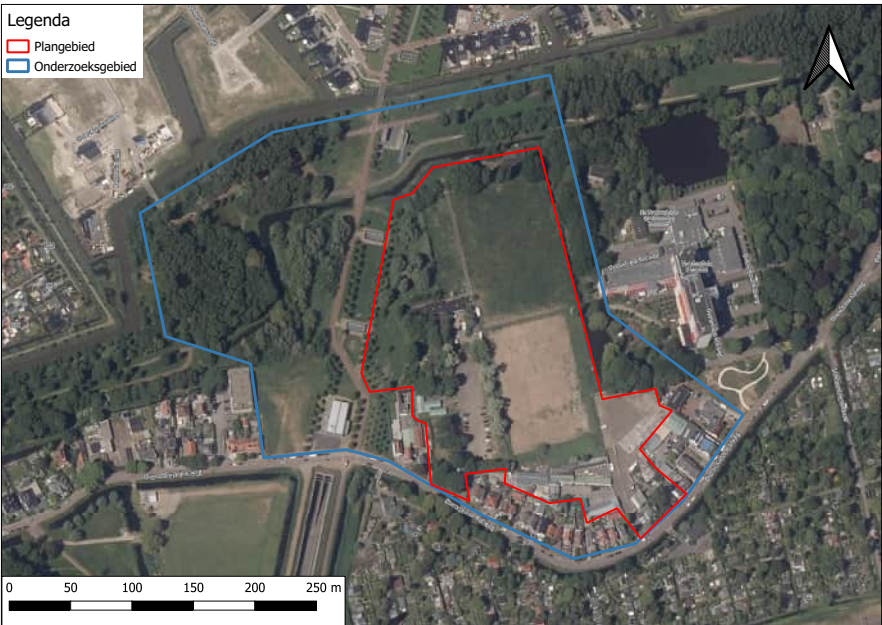
Toelichting op de afbeelding
Beeldimpressie plangebied.

1.3 Plangebied

De gegevens over het plangebied zijn hieronder weergegeven in Tabel 1 en Figuur 1.

Tabel 1: gegevens plangebied

Adres (of coördinaten)	Overschiese Kleiweg
Plaats	Rotterdam
Provincie	Zuid-Holland
Te onderzoeken object	Sportvelden met kantine en enkele gebouwen en struweel.
Omgeving bestaat uit	Openbaar groen, De Steilrand, wegen en bebouwing.

Figuur 1: plangebied (bron luchtfoto: PDOK, 2022).

1.4 Werkzaamheden

Voor specifieke informatie over de voorgenomen werkzaamheden dient de quickscan (By Nature, 2019) geraadpleegd te worden. Globaal worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. slopen van bebouwing;
2. rooien bomen en struwelen;
3. opslag van grond.

1.5 Reikwijdte

Dit nader onderzoek heeft alleen betrekking op:

- het plangebied zoals beschreven in paragraaf 1.3;
- de werkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 1.4. Als de werkzaamheden op een andere manier of volgens een andere planning worden uitgevoerd, zijn de conclusies van dit onderzoek niet meer van toepassing. In dat geval wordt geadviseerd om een nieuwe toetsing uit te laten voeren om te bepalen of de werkzaamheden volgens de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd;
- de onderzochte elementen binnen het plangebied, zoals beschreven in hoofdstuk 2;
- de onderzochte soorten en functies, zoals beschreven in hoofdstuk 2;
- de Wet natuurbescherming, niet op ander beleid of wetgeving.

De resultaten van dit onderzoek zijn maximaal drie jaar geldig bij een ongewijzigde situatie. De houdbaarheid wordt korter naarmate er meer veranderingen plaatsvinden in het plangebied en de omgeving. Dit nader onderzoek kan voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dienen dat ecologisch onderzoek is verricht.

1.6 Criteria

Het onderzoek en deze rapportage voldoen aan de [interne proces- en kwaliteitseisen](#) van Habitus. Wij hebben kwaliteitseisen opgesteld omdat voor ecologisch onderzoek niet altijd kwaliteitseisen beschikbaar zijn. Het doel van deze eisen is om een kwalitatief onderzoek te bieden. Het betreffen eisen over het proces (beoordeling, interpretatie), onderzoek (protocollen, inzet deskundigheid) en leesbaarheid (rapportage). Iedere rapportage wordt bijvoorbeeld beoordeeld door een andere ecoloog op inhoud en vorm.

1.7 Deskundigheid onderzoekers

Al onze onderzoeken worden verricht door deskundige ecologen. Op onze [website](#) zijn de cv's van de projectadviseur, kwaliteitscontroleur en onderzoekers opgenomen om deze deskundigheid aantoonbaar te maken.

2. METHODE

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksmethode en -uitvoering beschreven

2.1 Onderzoekseisen

Op basis van een inschatting door ecologen van de gemeente Rotterdam worden verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van steenmarter verwacht in het plangebied. Voor marteronderzoek bestaan nog geen gestandaardiseerde protocollen. Wij hebben ervaring op het gebied van nader onderzoek naar marters en voeren het onderzoek uit op basis van de 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' (Bouwens, 2017) én op basis van onze eigen expert judgement.

De steenmarter is het beste te inventariseren vanaf mei tot en met augustus. De voorkeursmethode om onderzoek te doen naar steenmarter, is door het gebruik van een cameraval of struikrover. Op basis van de richtlijnen in de handreiking is één cameraval benodigd per hectare leefgebied om marterachtigen te onderzoeken in de actieve periode. Er staat verder in de handleiding dat de materialen zes weken op dezelfde plaats gehouden moeten worden. Het plangebied is circa 4,5 hectare groot. Dit betekent dat er 5 camera's ingezet zouden moeten worden. In het grootste gedeelte van het plangebied zijn verblijfplaatsen en essentieel leefgebied echter van te voren al uit te sluiten.

Het gedeelte van het plangebied waar essentieel leefgebied met verblijfplaatsen te verwachten is, is bij elkaar nog geen hectare groot. Om essentieel leefgebied te onderzoeken is volgens de handreiking dus maar één camera nodig. Wij kiezen er echter voor om meer materiaal in te zetten, om zo de trefkans te verhogen. Uit eigen ervaring is gebleken het de trefkans het hoogste is wanneer de camera's na drie weken worden gecontroleerd en verplaatst. Dit wordt bevestigd door dhr. J. Mos van Stichting Kleine Marters (mondelinge bron).

2.2 Onderzoeksuitvoering

Het onderzoek is uitgevoerd binnen de optimale periode voor onderzoek naar steenmarter. De meest geschikte landschapselementen zijn daarom middels cameravallen onderzocht. Er zijn in het plangebied vier camera's geplaatst. Dit is meer dan de richtlijnen in de handreiking (Bouwens, 2017) voorschrijven. De camera's zijn voorzien van lokstof in de vorm van pindakaas en vismeel. Na drie weken, bij het tweede bezoek, zijn de camera's verplaatst. De camera's zijn tussentijds uitgelezen, voorzien van nieuwe batterijen

Toelichting op de afbeelding

Er zijn diverse vogels waargenomen, waaronder deze heggenmus.

en de lokstof is ververst. Drie weken later, bij het derde bezoek, zijn de materialen opgehaald. Gezien de geringe grootte van het plangebied, in combinatie met de lange onderzoeksduur en de hoge materiaalinzet, is de verwachting dat de trefkans zeer hoog is in het geval van vitale gebiedsfuncties zoals verblijfplaatsen of essentieel leefgebied. Bij het ontbreken van sporen is het daarom zeer aannemelijk dat het plangebied geen essentiële functie heeft voor de steenmarter.

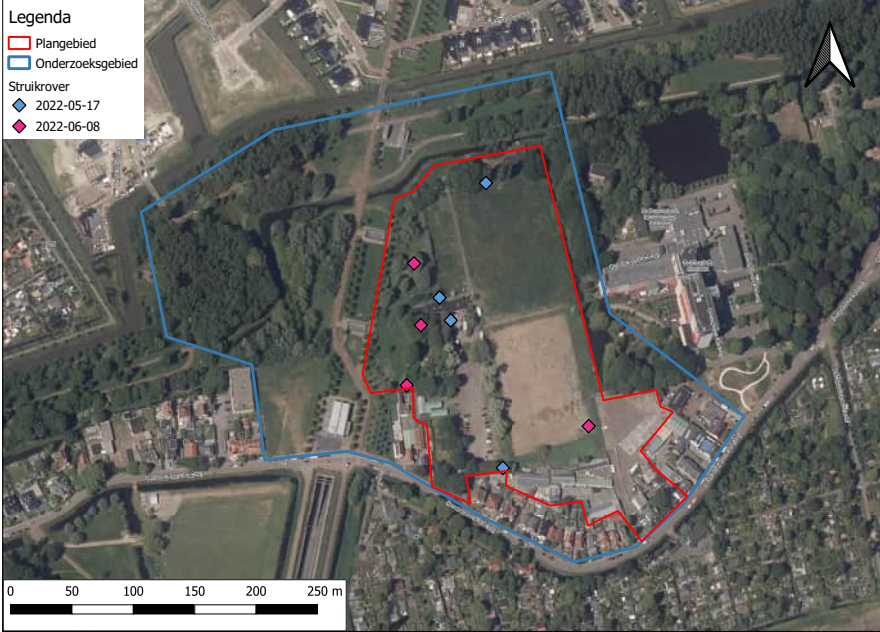
Het onderzoek is gedeeltelijk uitgevoerd volgens de richtlijnen in de handreiking (Bouwens, 2017). Op enkele punten is hiervan afgeweken om de trefkans te vergroten. Wij hanteren een methode welke beter gericht is op het gedrag en de ecologie van de soort. Marterachtigen zijn zeer nieuwsgierig ([zoogdiervereniging, 2007](#)), waardoor een gewenningsperiode niet nodig is. Sterker nog: uit onze eigen ervaring blijkt dat de meeste waarnemingen worden gedaan in de eerste week na plaatsing.

De bezoeken die zijn uitgevoerd voor het marteronderzoek zijn weergegeven in Tabel 2. Er zijn vier cameravallen geplaatst (Bushnell Trophy Cam HD 20MP 119876 in combinatie met een Struikrover (zie Bijlage 1)) op de meest kansrijke plaatsen in het plangebied (zie Figuur 2). Dit zijn plaatsen waar mogelijke verblijfplaatsen in aanwezig zijn, zoals hopen met takken, hoge vegetaties en struwelen, of bijvoorbeeld op een wissel. Alle voor steenmarter geschikte delen van het plangebied waren toegankelijk. Alle kansrijke plekken en het eventuele essentiële leefgebied binnen het plangebied zijn onderzocht.

Buiten het plangebied, maar binnen het onderzoeksgebied is het biotoop ongeschikt voor steenmarter. In het meest westelijke deel van het onderzoeksgebied zijn wel bosschages aanwezig, maar de onderbegroeiing ontbreekt hier grotendeels, waardoor er overal goed doorzicht is. Dit maakt dat het onwaarschijnlijk is dat zich hier een verblijfplaats of essentieel leefgebied bevindt. Binnen het plangebied zijn echter wel optimaal geschikte biotoop-elementen aanwezig, zoals dichte struwelen, enkele oude gebouwen en rommelige hoekjes, in combinatie met open plekken. Daarom is de focus van het onderzoek op dit deel van het plangebied gelegd (zie Figuur 2).

Tabel 2: gegevens veldbezoeken marteronderzoek.

Onderzoeker	Datum	Actie
Ank Lubberink	17-05-2022	Plaatsen materialen
Ank Lubberink	08-06-2022	Tussentijdse controle en verplaatsen camera's
Ank Lubberink	29-06-2022	Ophalen materialen

Figuur 2: onderzoeksuitvoering (bron luchtfoto: PDOK, 2022).

3. RESULTAAT & TOETSING

Onderstaand is beschreven welke functies zijn aangetroffen of uitgesloten. Het betreft een interpretatie van de waarnemingen uit het veld. Er is voor gekozen om enkel de relevante resultaten op te nemen. Overige waarnemingen worden apart aangeleverd aan de gemeente Rotterdam.

3.1 Aangetroffen/uitgesloten beschermde functies

Geen van de camera's heeft gedurende de onderzoeksperiode een steenmarter vastgelegd in het plangebied. Aangezien alle camera's te allen tijden voorzien zijn geweest van lokstof in de vorm van pindakaas met vismeel, zou een steenmarter in de buurt zeker aangetrokken zijn geweest tot de camera's, als er een verblijfplaats of essentieel leefgebied in de directe omgeving was geweest. In het geval van een verblijfplaats in het plangebied, zou een eventuele steenmarter meermaals moeten zijn vastgelegd. Ditzelfde geldt voor essentieel leefgebied. Deze resultaten duiden erop dat er geen beschermde functies van steenmarter aanwezig zijn in het plangebied.

3.2 Toetsing

Er zijn geen beschermde functies van de steenmarter aanwezig in het plangebied. Het uitvoeren van de werkzaamheden leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming (art. 3.10) voor de steenmarter.

3.3 Overige aangetroffen soorten

De volgende (onder de zorgplicht beschermde) soorten zijn wel waargenomen in het plangebied: egel, huiskat, bos- of huismuis, en vos. Er zijn minimaal twee jonge vossen waargenomen met de noordelijkste camera van de 2e ronde (bovenste paarse stip in Figuur 2). Dit duidt op de aanwezigheid van een vossenbouw in (de directe omgeving van) het noordwestelijke deel van het plangebied. De exacte locatie van de vossenbouw is niet bekend. De vos is beschermd onder de zorgplicht. Ook zijn er vogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen, zoals koolmees, roodborst, winterkoning, fazant en heggenmus.

Figuur 3: er zijn minimaal twee jonge vossen waargenomen in het plangebied. Er is dus naar alle waarschijnlijkheid een vossenbouw aanwezig in het noordwestelijke deel van het plangebied.

4. CONCLUSIE

4.1 Conclusie

De conclusie geeft antwoord op de centrale vraag:

Is er bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kans op overtreding van de Wet natuurbescherming voor de onderzochte soorten en functies?

Hieronder volgt een antwoord op de centrale vraag. In Tabel 3 is de conclusie samengevat.

Op basis van hoofdstuk 3 is de voorgenomen ontwikkeling niet in strijd met artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Tabel 3: samenvatting conclusie

Soort	Effect verwacht en vervolgstap nodig?	Opmerking
Steenmarter	nee	zie paragraaf 4.2

4.2 Vervolgstappen

Uit het onderzoek en de toetsing volgt dat er geen effect wordt verwacht op de steenmarter. Dit betekent dat er voor deze soort geen vervolgstappen noodzakelijk zijn. Wel zijn er aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een vossenbouw in (de directe omgeving van) het plangebied. In het kader van de zorgplicht dient er rekening te worden gehouden met deze vossenbouw. Door buiten de gevoelige periode van vossen (begin maart tot half september) te werken, worden negatieve effecten op (jonge) vossen voorkomen. Indien dit niet mogelijk of gewenst is, neem dan contact op met een ecooloog om de vervolgstappen te bepalen.

Raadpleeg de quickscan om te zien of er voor andere soortgroepen nog maatregelen benodigd zijn.

Figuur 4: er zijn diverse egels waargenomen voor de camera's.

BRONNEN

Alle bronnen zijn geraadpleegd in juli 2022.

Literatuur

- Achterberg, C. (2007). [Handleiding boommarters inventariseren](#). Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
- Bouwens, Sander (2017). [Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming](#).
- Langstraat, M. (2019). Ecologisch onderzoek Overschie Kleiweg te Rotterdam In het kader van de Wet natuurbescherming en de Verordening Ruimte. Bestandsnaam: 1885-02v0.1 NO Overschie Kleiweg.
- Langstraat, M. (2019). QuickScan Flora en Fauna In het kader van de Wet natuurbescherming en de Verordening Ruimte. Bestandsnaam: 1885-01 DEF V2 VO Overschie Kleiweg.

Software

- Zostera B.V. (2021). [WrnPro](#).

Geraadpleegde websites

www.zoogdiervereniging.nl. Pagina: [steenmarter](#)

Toelichting op de afbeelding

Er zijn diverse zoogdieren waargenomen, waaronder deze bos- of huismuizen.

BIJLAGE 1 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: een van de op 17 mei 2022 geplaatste struikrovers in het plangebied.

Figuur: een van de op 17 mei 2022 geplaatste struikrovers in het plangebied. Het thee-ei is gevuld met lokstof.

Over ons

Habitus is een vooruitstrevend advies- en onderzoeksbureau voor biodiversiteit en natuurwetgeving. Wij zijn als organisatie **betrokken** bij de klant. Wij zorgen door **constante ontwikkeling** van onze diensten voor verhoging van de tevredenheid van onze klanten over onze dienstverlening. Wij zijn experts met **passie** voor ons vak en zorgen voor een soepel traject door kwaliteitsdiensten te bieden. Wij helpen onze klanten met praktisch advies over biodiversiteit en beschermde soorten. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en collega's op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Onze missie en kernwaarden

Het is onze missie om **de biodiversiteit te beschermen en te verhogen**. Met het team van collega's werken we dagelijks in vele projecten met passie aan onze missie. Met wetgeving gerelateerde adviezen dragen we bij aan de bescherming van soorten en zo aan bescherming van biodiversiteit. Met biodiversiteitsadviezen dragen we gericht en direct bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Onze kernwaarden zijn:

- betrokken bij onze klanten
- constante ontwikkeling van onze dienstverlening
- passie voor natuur.

Klanttevredenheid en kwaliteit

Wij staan voor de kwaliteit die we leveren. Onder kwaliteit verstaan wij de mate waarin aan de klantverwachting wordt voldaan of wordt overtroffen. De klant is dus degene die bepaalt of wij kwaliteit leveren. Onze dienstverlening wordt door klanten gemiddeld met hoger dan een acht beoordeeld. Dit geeft aan dat we een passende invulling geven aan de klantverwachting. Wij vinden dat we in eerste instantie zelf aan de lat staan voor de te leveren kwaliteit. Om die reden hebben wij dan ook onze eigen kwaliteitseisen geformuleerd. In samenspraak met onze opdrachtgevers bepalen we de gewenste kwaliteit van een dienst.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Wist je bijvoorbeeld dat elke soort unieke vleugelkenmerken heeft? De paarse kleuren zijn een combinatie van blauw (dat staat voor stabiliteit) en de energie van rood. Paars staat ook voor **passie** en wordt verder geassocieerd met kracht, waardigheid (royalty), creativiteit en ambitie.

